

VII

El cel espurnejava damunt seu i, per sota, la terra el nafrava amb pedres i espines. Havia estès els braços i s'estremia, com si la terra sencera fos una creu i ell hi bramulés crucificat.

La nit li passava per damunt, amb el seguici petit i amb el seguici gran —els ocells nocturns i els estels—; i pertot arreu els gossos, obedients a l'home, bordaven per les eres i guardaven els béns de l'amo. Feia fred, tremolava. Un moment venia el son i se l'endua a passejar per l'aire, a llocs càlids i llunyans, però de seguida el tornava a tirar avall, a terra, damunt de les pedres.

Pels volts de mitjanit va sentir uns cascavells alegres que passaven pel peu del turó i, per darrere dels cascavells, una cançó trista de cameller. Es va entresentir una conversa, algú va sospirar, una veu de dona va brollar pura i fresca enmig de la nit, però ben de pressa el camí va tornar a quedar mut... A cavall d'un camell de sàrries d'or, amb el rostre marcit pel plor, amb el coloret que li empastifava les galtes, la Magdalena passava, a mitjanit. Havien arribat mercaders rics dels quatre caps del món, no l'havien trobat al pou ni a la cofurna, havien enviat el cameller amb el camell que portava més or als arreus, que la fes venir de pressa; havia estat molt llarg el seu camí, ple d'espants, però tenien al pensament un cos que trobarien a Magdala i es carregaven de coratge. No l'han trobat, han enviat el cameller, i ara seuen en fila al seu pati, amb els ulls clucs, i esperen.

De mica en mica, els cascavells, enmig de la nit, anaven apagant-se, endolcint-se; com un riure tendre li semblaven ara al fill de la Maria, com aigua que brollés en un hort frondós, borbollés i el cridés amorosament pel nom; i així, suaument, encisat, se-

guint el cascavelleig del camell, el fill de la Maria va lliscar de nou cap al son.

I va tenir un somni: el món era un prat verd florit, i Déu, un pastoret moreno amb dues banyes cargolades, tendres encara, acabades de néixer. Seia al costat d'un aljub ple d'aigua i tocava una flauta. Un so tan dolç i encisador, el fill de la Maria no l'havia sentit mai. El Déu pastoret tocava, i la terra, a grapats, formiguejava i bellugava, s'arrodonia, prenia vida, i el prat es va omplir de sobte de cérvols esvelts, coronats de banyes. Déu va acotar el cap, va mirar l'aigua, i l'aljub es va omplir de peixos; va alçar els ulls als arbres, i les fulles se'ls van retorçar, es van tornar ocells i refilaven; va agafar embranzida, el so de la flauta es va ensalvatgir, i dos insectes, grossos com persones, van sortir de terra i van començar tot seguit, damunt de l'herbei de primavera, a abraçar-se; rodolaven d'un cap a l'altre del prat, s'aparellaven, se separaven, es tornaven a aparellar, reien amb desvergonyiment, es burllaven del pastoret i xiulaven. I el pastoret es va treure la flauta dels llavis i es mirava la parella descarada i arrogant; i de cop i volta no ho va aguantar més: va aixafar la flauta amb el peu i tot d'una la terra es va obrir, i tot d'una cérvols, ocells, arbres, aigües i home i dona enganxats van desaparèixer...

El fill de la Maria va fer un crit, es va despertar, però encara va ser a temps, en despertar-se, d'ullar dos cossos enganxats, d'home i de dona, que s'estimbaven per la trapa fosca de les seves entranyes.

—Aquest fang, doncs —va murmurar—, tinc dintre meu, aquesta brutícia!

Es va descordar la corretja de cuir amb claus, va trepitjar la roba que duia i va començar, sense compassió, sense paraules, a fuetejar-se les cuixes, l'esquena, la cara. Va notar que la sang saltava i l'esquixava, es va desfogar.

Es feia de dia. Les estrelles es van tornar borroses, la rosada li fiblava els ossos, el cedre, damunt seu, es va omplir de refiladissa i aleteig. Va mirar al seu voltant: l'aire, buit, la maledicció de bronze amb el cap d'àliga s'havia fet de nou, a la llum del dia, invisible.

«He de fugir, he d'escapar-me'n», rumiava, «no he de trepitjar Magdala, maleïda sigui! He de tirar pel dret cap al desert, entaforar-me al monestir: allà mataré la carn i la faré esperit.»

Amb el palmell de la mà va acariciar el tronc vell del cedre, va notar com l'ànima de l'arbre pujava de les arrels i s'enramava fins als branquillons més alts i tendres.

—Adéu-siau, germana —va murmurar—. Aquesta nit m'he cobert de vergonya sota la teva capçada, perdona'm —va dir, i se'n va anar ple de pensaments tristos, abatut, costa avall.

Va prendre el camí ral, el camp es despertava, hi queien els primers rajos de sol i les eres carregades s'omplien d'or.

—No he de passar per Magdala —va tornar a murmurar—, em fa por...

I es va aturar a pensar per on atallaria per arribar al llac. Va trobar la primera drecera a mà dreta, la va agafar. Sabia que Magdala queia a l'esquerra; el llac, a la dreta, i avançava amb decisió.

Caminava, caminava, i el seu pensament navegava, corria de la Magdalena, la puta, a Déu, de la creu al paradís, de sa mare i son pare als mars llunyans, als continents llunyans, als homes de mil cares, blancs, grocs i negres. No havia sortit mai de les fronteres d'Israel, però des de petit, dins de la humil cofurna de son pare, aclucava els ulls i el pensament se li llançava, com el falcó entrenat que du cascavells d'or, de país en país, de mar en mar, i xisclava d'alegria. No perseguia res, s'arrencava del cos, s'escapava de la carn, pujava al cel: no desitjava res més.

Caminava, caminava, el sender feia giragonses, s'enredava i es desenredava entre les vinyes, arribava a les oliveres, tornava a fer pujada; i el fill de la Maria el seguia, com qui segueix l'aigua que corre o una cançó trista i monòtona de cameller. Un somni li semblava, tota aquesta marxa, amb prou feines tocava a terra, el peu trepitjava lleugeríssim la seva taca d'humanitat damunt la terra —els cinc dits, el taló—. Les oliveres bellugaven les branques fruitades i li donaven la benvinguda, els ceps penjaven i tocaven a terra, i els grans de raïm començaven a lluir. També lluien les noies que passaven amb els mocadors blancs, amb els panxells de les cames fermes i colrats, i el saludaven amb tendresa: «Xalom! Pau!»

A estones, quan no es veia ni una ànima al sender, els passos feixucs es tornaven a deixar sentir darrere seu, s'encenia i s'apagava una lluïssor de bronze a l'aire, el riure malvat tornava a esclatar-li damunt del cap, però el fill de la Maria es carregava de paciència, s'acostava a la salvació, d'aquí a poc es trobaria el llac al davant i, rere l'aigua blava, entre les roques vermelles, penjat com un niu de falcó, el monestir...

I quan el pensament se li embalava seguint el senderol, es va aturar esparverat: davant seu s'estenia sota les palmeres, en una fondalada a l'abric dels vents, Magdala. El seu pensament ja feia mitja volta, no volia, però els peus se l'enduien, sense vacil·lar, a l'ermitatge pecaminós, tot aromes, de sa cosina la Magdalena.

—No vull! No vull! —va murmurar espantat, i va fer el gest de tornar enrere.

Però el seu cos no volia: s'estava quiet, com un llebrer que ensuma l'aire.

«Me n'he d'anar!», va tornar a resoldre dintre seu, però no es va moure.

Es mirava el pou antiquíssim amb el brocal de marbre, les cases netes i blanques de calç; els gossos bordaven, les gallines clo-

quejaven, les dones reien, uns camells carregats, ajaguts al voltant del pou, remugaven... «He de veure-la, he de veure-la», va sonar una veu dolça dintre seu, «he de veure-la, ha de ser així. Déu em guiava els passos, Déu, i no el meu cap, perquè la vegi, caigui als seus peus i li demani perdó... És culpa meva, meva! Abans d'entrar al monestir i vestir l'hàbit blanc, li he de demanar perdó; si no, no em podré salvar... T'agraeixo, Senyor, que m'ha-gis portat on no volia!»

Se'n va alegrar, es va estrènyer la corretja i va començar a baixar cap a Magdala.

Al voltant del pou, de panxa a terra, un ramat de camells havien menjat i ara, a poc a poc, amb paciència, remugaven. Encara estaven carregats, i devien venir de països llunyans i aromàtics, perquè tot l'aire feia olor d'espècies.

Es va aturar al pou. Una vella treia aigua, li va atansar el càntir, ell va beure. Anava a preguntar-li si la Maria era a casa, però li va fer vergonya. «Déu m'ha empès a casa seva, hi confio: segur que hi és», va pensar, i va agafar el carreró més a l'ombra. Molts forasters, uns amb gel·labes blanques, com beduïns, d'altres amb teles índies brodades. Es va obrir una portella, una matrona culgrossa, amb bigoti negre, en va sortir, el va veure, va esclafir a riure.

—Déu vos guard, mestre! ¿També feu el pelegrinatge? —va cridar, i va tancar la porta rient per sota el nas.

El fill de la Maria es va posar vermell, però va prendre coratge. «Ho he de fer, ho he de fer», va pensar, «he de caure als seus peus i demanar-li perdó...»

Va apressar el pas. La casa es trobava a l'altre cap del poble, en un hortet de magraners. Se'n recordava bé: una porta verda d'un sol batent, i al damunt, dibuixades per un amant beduí, dues serps, una de negra i una de blanca, enroscades; i, damunt del llindar, un llangardaix groc crucificat.